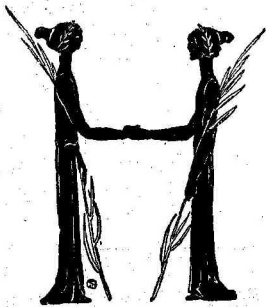


ΟΙ ΘΕΟΙ ΕΠΑΝΕΡΧΟΝΤΑΙ *

Τῷ κ. Jean De Mot



νύξ ἐπῆλθε ποιητικῆ, ἀρωματώδης, περιβάλλουσα τὰ πάντα διὰ τῆς ἰδανικῆς τῆς ἀσφαίρας, ἡ ὁποία ἐπεκτείνει τῶν βουνῶν τὰς κορυφὰς καὶ τῶν νεφῶν τὰς ἀκρας, τὰ συγχέει καὶ προσδίδει εἰς αὐτὰ ὄψιν γιγάντων.

Ἡ δροσώδης αὔρα ἠπλώσε τὰς πτέρυγας τῆς καὶ διὰ τῶν μύρων τῆς θωπεύει τὴν μυστηριώδη μάγισσαν τοῦ παναρχαίου τῆς νυκτὸς μαντείου, τὴν Σιγῆν. Τὴν περιπτύσσεται περιπαθέστατα καὶ τὴν ἀποναρκώνει διὰ τοῦ ἀφώνου νανουρίσματός τῆς.

Τοῦ γηραιοῦ Σαρωνικοῦ ὁ ρόχθος—τῶν Σαλαμινομάχων τὸ οἰστρήλατον ἐμβατήριον—νωθρότερον ἀκούεται καὶ ἡ πεδιάς τῶν Ἀθηνῶν, ἡ τόσας γενεὰς Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἐπ' αὐτῆς φιλοξενήσασα, φαίνεται ἐν ἐκτάσει ὄνειρουμένη. . . Ἀκροῶνται εὐλαβῶς τῆς πολυφώνου Σιωπῆς* καὶ μετὰ χαρᾶς συγκρατουμένης ἀναμένει τὴν ἀφύπνισιν καὶ ποίας ὑπερκοσμίου Νύμφης, τὴν ὁποίαν ἀπεκοίμισεν ὁ Χρόνος ἐντὸς τοῦ ποιητικωτέρου λίκνου, ἐν τῇ ἀνθηρᾷ καὶ ἀγηράτῳ τῆς Ἑλλάδος ἀγάλη.

Ἡ μυρόεσσα πνοὴ τῆς κοιμωμένης διεχύθη εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν καὶ ἐνεστολάξεν τὸν πτόθον τῆς ταχείας ἀφύπνισιώς τῆς. Ὅλοι ἐνθουσιωδῶς τὴν ἀνεγείρουσι. Καὶ τὰ ταπεινὰ τοῦ λειμῶνος ἄνθη ἀνεγείρουσι τὰς ποικιλοχρώμους κεφαλὰς τῶν καὶ τὰ κύ-

ματα ἀναρριχῶνται ὡς βραχίονες ὑγροί, μακρότατοι, καμπύλοι τῶν Πνευμάτων τῆς ἀκτῆς καὶ ἀνορθούμενα, ταχέως καταπίπτουσι διὰ τὰ ἀνυψωθῶσιν αὐθις, ὡσεὶ ἱκετεύοντα τὸν οὐρανόν, τὴν Πλάσιν ὄλην νὰ τὴν ἀφύπνισιν πλέον!

Φριδιάσεις διατρέχουσι τὰς καμπύλας τῶν βουνῶν τῆς Ἀττικῆς κλιτύας, τῶν βουνῶν, τὰ ὁποῖα παραστέκονται τριγύρω ὡς αἰώνιοι φρουροὶ τῶν ἐρειπίων. Οἱ πολύφυλλοι τῶν δένδρων κλώνοι ἀθουρίθως κάμπτονται πρὸς τὸ ἐκπεπληγμένον ἔδαφος, ὡσεὶ ἀποπειρώμενοι νὰ τ' ἀποκρῦψωσι καὶ νὰ τὸ ἀναδείξωσι χλοερώτερον, τερπνότερον εἰς τὴν ἐμφάνισίν τῆς. Ἐνῶ δὲ ἡ ὄνειροπόλος Ἐφορος τοῦ ὕπνου καὶ τῶν ἀγαθῶν ὄνειρων, ἡ ὠχρὰ Σελήνη, ὑπὲρ ποτε μελαγχολοῦσα, ἀναδύει καὶ ἀναζητοῦσα τοῦ φιλτάτου τῆς τὰ ἴχνη, τεθλιμμένη σπεύδει νὰ ἐξαφανισθῇ πρὸς τὴν Ἀνατολήν καὶ αἱ βαθύχρωμοι νεφέλαι, ὅπισθεν τῶν ὁποίων ἔφυγε δρομαία, διασχίζονται εἰς γαλαρὰς ταινίας—τῆς πανηγυρίζουσης Φύσεως ποιητικὰ κοσμήματα—ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀκροπόλεως λόφου, ἐκεῖ παρὰ τὰ ὑπέβαθρα ἴχνη τοῦ χρυσολεφανίνου τῆς Παρθένου ἀγάλματος, ἀφύπνίζεται τὸ τελειότερον Ἀρχαῖον Πνεῦμα, τὸ μόνον ἀληθῶς ἀθάνατον, ὅπερ ἡ πανθεϊστικὴ τῶν προγόνων μας διάνοια συνέλαβεν, ἡ Μεγάλῃ Ἀρμονίᾳ.

Τὰ ἀπὸ αἰῶνων διεσκορπισμένα εἰς τὸν λόφον τῆς Παρθένου καὶ τὰ πῆριξ ἱερὰ τοπεῖα ἐντεχνα συντρίμματα ἀναταράσσονται—Πνοὴ μυστηριώδης τὰ ἀναστατώνει, τὰ περισυλλέγει καὶ ἀπὸ τὰ μόρια τῶν, ἀπὸ τὰς γλαφυρὰς γραμμὰς τῶν καὶ τὴν κόριν των λαμβάνει σχῆμα καὶ ζῶην, ἀναπηρᾷ πανύψηλον τὸ Πνεῦμα τῆς ἀπολεσθείσης Ἀρμονίας.

Ἀνεγείρει τὴν ὠραίαν κεφαλὴν τῆς ἡ θεότης καὶ ἀποτινάσσει ἀπ' αὐτῆς πᾶν ὅ,τι τὴν ἐμόλυνε καὶ τῆς ἀπέκρυψε τὸ θεῖον κάλλος καὶ βραδέως ἀνορθοῦται ἡ Νικήτρια τοῦ Χρόνου.

Ἀπὸ τῶν Προφυλαίων, τοῦ γηλόφου τῶν Νυμφῶν καὶ τῶν στηλῶν τοῦ Ὀλυμπίου μέχρι τῶν ἐγγλύφων τοῦ Κεραμεικοῦ ἐπιτυμβίων καὶ τοῦ ἱεροῦ Θεσείου φέρονται τὰ κράσπεδα τοῦ διαφανοῦς καὶ ἐναερίου πέπλου τῆς.

*) Ὁ Γάλλος ζωγράφος κ. G. Girardot ἐξέθηκεν εἰς τὸ Salon τοῦ 1907 εἰκόνα, ὑπὸ τὸν τίτλον: Les dieux s'en vont», ἐν ἧ παριστᾷ τοὺς ἀρχαίους θεοὺς τῆς Ἑλλάδος ἀπερχομένους. Οἰονεὶ εἰς ἀπάντησιν ἐγράφη τὸ πῆζον τοῦτο ποίημα, ὅπερ καὶ ἀφιερῶται τῷ ἐν Βελγίῳ φιλέλληνι κ. J. de Mot, ὅστις ἐν τῇ τελευταίᾳ διαλέξει, ἧς περίληψιν ἐδημοσίωσεν ἡ «Πινακοθήκη», πιστεύει εἰς τὴν ἐπάνοδον τῆς ἀπολεσθείσης Ἀρμονίας.

Κλίνει τὴν εὐγραμμὸν καὶ αὐστηρὰν τῆς κεφαλῆς ἢ ἀναζήσασα θεότης πρὸς τὴν προσφιλῆ τῆς θυγατέρα, τὴν Ἑλλάδα κλίνει, καὶ ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς τῆς σκοπιᾶς τὴν κατοπεύει φιλοστόργως ἐνῶ ταυτοχρόνως ὑπερβῆν αὐτῆς διασταυροῦνται δύο στίλβοντες ἀστέρεις—τοῦ Ἰκτίνου καὶ τοῦ Ἀπελλοῦ αἱ ἀγαλλόμενα ψυχὰι—ἕτερος δὲ τις, τρίτος, τηλαυγέστερος τῶν πρώτων, ἐκ τοῦ χρυσοστίκτου οὐρανοῦ στερεώματος ἀποσπασθεῖς—αὐτὸ τὸ νοσταλοῦν τοῦ Φειδίου πνεῦμα καὶ διαγράψας τόξον, ἔρχεται νὰ στολίσῃ τὴν ἀρχαϊκῶς ἀναδεξιμένην κόμην καὶ τὸ ἥρεμόν τῆς μέτωπον καὶ διὰ τῶν ἀκτίνων τοῦ φωτίζων τὴν ὁδὸν, νὰ καθοδηγήσῃ τὴν θεάν, ὡς ἄλλος ὁδηγὸς ἀστῆρ τῆς Ἰουδαίας, εἰς τῆς καλλιτεχνικῆς ἀναγεννήσεως τὴν φάτιν.

Διὰ τῆς μαρμαρυγῆς τοῦ καταυγάζονται τὰ ἀνώτατα τῆς ἀτμοσφαιρας στρώματα—αἱ Ἰδέαι, καὶ ἐκείνη αἰθερία, εὐχαρις φαίνεται διαδοχικῶς δι' ὅλων τῶν σημείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ σκαπάνη τοῦ ἀρχαιοφίλου βυθισθεῖσα ἀπεκάλυψε τοὺς πολυτίμους θησαυροὺς, τῆς τελειότητος τὰ πρότυπα.

Ἐκ τῆς Δωδώνης καὶ τῶν Παγασῶν διέρχεται τὰς Θήβας, τὴν Χαιρώνειαν καὶ τοὺς Δελφοὺς, τὴν Ὀλυμπίαν, τὰς Μυκήνας καὶ τὴν Ἐλευσίνα καὶ τοὺς ἄλλους προσφιλεῖς ναοὺς τῆς. Καὶ ἐνῶ ἐκ τῶν καλλιβλεφάρων τῆς ὀμμάτων καὶ τῶν ροδαλῶν χειλέων τῆς περυγίξει τὸ ἐρατεινότερον μειδίαιμα τῆς χαρᾶς, ἡ ἀβρά θεότης σπεύδει διὰ τοῦ Σουνοῦ πρὸς τὸ Ἀρχιπέλαγος καὶ ἐκεῖθεν καταλήγει εἰς τὴν πόλιν τῆς Κνωσοῦ, τὴν πρεσβυτέραν θυγατέρα τῆς.

Πλέον ἢ μαγευμένη ἤδη ἀναβαίνει ἐπὶ τῆς δασώδους Ἰδης. Ὑπὸ τοὺς λευκοὺς καὶ καλλισφύρους πόδας τῆς πηγὰι διάφοροι ὡς ἄργυρος ρευστὸς μέσφ

τῆς χλοερᾶς ἐκτάσεως ὀλισθαίνουνσι καὶ ἡ θεὰ ὑπεροχος, θαυμαστῆ ἀπλοῦται πρὸ αὐτῆς. Ἐπαναβλέπει ἀπὸ τῆς ποιητικῆς κοιτίδος τοῦ Διδῆ ὀλοκλήρον τὸ κράτος τῆς ἀφυπνισθῆν τελείως, ἀναζήσαν καὶ ἀναπολεῖ ἤδη ἡ ἀθάνατος κόρη τὴν θλιβερὰν ἐκείνην δύσιν τοῦ ὠραίου Φοῖβου, μετὰ τὴν ὁποῖαν ὁ ξανθὸς ἀρματηλάτης καὶ τὸ ἄρμα καὶ τὴν δόξαν του συναπώλεσεν, οἱ χθόνιοι θεοὶ μὲ ἀνάτεταμένους τοὺς βραχίονας πρὸς τὰ ἀποστατήσαντα οὐράνια ἐθρήνον τὴν ἀπώλειαν τῶν θρόνων, τῶν βωμῶν τὴν κατεδάρισιν, κατησχυμμένοι δὲ ἀπήρχοντο τῆς Γῆς, ἐνῶ οἱ φοβεροὶ ἐνάλιοι, ὀλοφροβύμενοι, λυσίκομοι, ἀβὰς φρικτῶδεις ἀπαγγέλλοντες, ἐξηφανίζοντο εἰς τὰς ὑγρὰς ἀβύσσους, αἱ ὁποῖαι πρὸ ὀλίγου μόλις ὑπετάσσοντο εἰς τῆς ἐργῆς τῶν τὴν τραχεῖαν τράιαναν.

Καὶ ἐνῶ ὅλοι οὗτοι ἠττημένοι συνετρίβογτο καὶ ὡς ἀνθρώπινα ἀτελεῖ δημιουργήματα ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον ἐξητριβίζοντο εἰς τὸ πρῶτον ρόδιον τῆς ἐπελθούσης Ἡοῦς ἀκτινοδόλημα καὶ ὁ ἀνατείλας Ἥλιος—τῆς Βηθλεὲμ τὸ βρέφος—ἔρριπεν ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος, τὸ ἀπλετόν του φῶς καὶ τὴν ζωοποιὸν θερμότητά του μία λευκὴ θεότης διωλίσθαιεν ὑπὸ τὰς ἀθανάτους στήλας τοῦ καλλιμαρμάρου Παρθενῶνος.

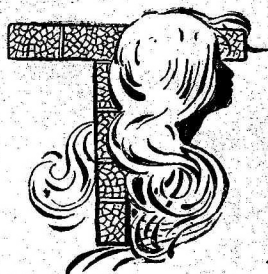
Ἦτο ἡ Μεγάλῃ Ἀρμονία.

Ἦπνωσεν ἐπὶ αἰθέρας ὅλους. Ἦδη ἀνευρεθέντων τῶν μεγάλων τῆς βωμῶν, τῶν προτύπων τῆς Τέχνης, ἐπανάγεται εἰς τὴν ζωὴν, ἀναλαμβάνει τὴν ἰσχὺν τῆς.

Οἱ μεταγενέστεροι ὑπὸ τὸ λάβρον τῆς θᾶ δεχθῶσι ~~δοξαθῶσι~~ τὰ φιλήματα τῆς Δέξης.

ΣΙΒΥΛΛΑ

ΣΕΛΗΝΗ ΚΑΙ ΒΟΣΚΟΣ



ΟΝ Μανὼ τὸν εἶχαν γιὰ νὰ βόσκη τῆς γελάδες τῶν δυὸ μεγάλων κτηματίων τῆς Ἀλατίας. Τ' ἀφεντικὰ του, οἱ Μέγερ, ἦσαν τόσῳ εὐχαριστημένοι ἐστὶ ὡμορφοσπιτάκι τους, τὸ κτισμένον ἀπέριττα ἀπάνω στὸ βουνό· μὰ ὁ Μανὼ ἀπ' ἐναντίας ἐστενοχωρεῖτο πολὺ σ' αὐτό· τ' ὄνειρό του ἦταν κάμποι ἀνοικτοὶ καὶ ἀτελείωτοι, ἐποθοῦσε μαρμαροῦδινο, μύλους καὶ ἄλλα μαγαζεῖα, ποῦ δίνουν μεγάλο μεροκάματο καὶ καπηλειά, ποῦ περνᾶ κανεὶς χαρούμενα καὶ ξεγνοιαστὰ τὴν Κυριακὴ του.

Μὰ δὲν εἶχεν εὐρὴ δουλειὰ σὲ κανένα τέτοιο, γιὰτ' ἦταν σ' ἡ μ' εἰ ὡ μ' ἐν ὅς, μ' ἕνα μόνον χεῖρι καὶ ἡ φάμπρικες δὲν θέλαν τέτοιους. Τότε ὁ Μανὼ

ἐσαρκφάλωσε κατὰ τὸ βουνὸ καὶ 'φύλαγε μὴ τοῦ ξεφύγῃ καμμιά γελάδα πέρ' ἀπὸ τοὺς θάμνους, ἐκαθάριζε τοὺς σταύλους καὶ .. ἐρέμβαζεν, ὅταν τοῦμενε καιρὸς.

Δὲν ἦταν πολὺ ἄξιος ὑπηρέτης, μὰ τ' ἀφεντικὰ του τὸν ἐκρατοῦσαν, γιὰτὶ ἄλλον δὲν ἤμποροῦσαν νὰ εὗρουν εὐκόλα ἐκεῖ ἐπάνω.

Ἦλον τὸν ἀτέλειωτον χειμῶνα ὁ Μανὼ μονάχα τ' ἀφεντικὰ του καὶ τὰ ζωντανὰ ἔβλεπε. Κι' ἦταν ὡς τόσο εὐχαριστημένος καὶ ἡσυχος. Μὰ μόλις ἀρχίζαν ἡ καλὲς μέραις, τὸ ὑποστατικὸ τους γινώριζε περιηγητὰς ἀρχίζαν τὸ ἀδιάκοπο σῦρ κ' ἔλα τους, ὄλο καὶ χοδράνθρωποι, μὲ βαρεῖα σιδερένια μπαστούνια καὶ γυναῖκες παραξενοντυμέναις. Οἱ περιηγητὰι ἔτρωγαν, ἐπιναν, τραγουδοῦσαν, μὰ δὲν ἔμεναν καὶ αὐτοὶ πολὺν καιρὸν καὶ ὁ Μανὼ ἐζήλευε τὴν ὑγεία τους καὶ τὴν τεμπελιά τους, μὰ χωρὶς πολὺ πολὺ νὰ τοὺς μισῇ.

Ἦταν ὁμως καὶ ὅσοι ἔμεναν ὄλη τὴν ἐποχὴ